

Az élethez igazodva

A pártoktatás Heves megyei tanulságai

Oktatási igazgatóságunkon a marxizmus—leninizmus tudományának és pártunk politikájának egyidejű oktatása folyik. Az 1985/1986-os oktatási évben különböző képző- és továbbképző kurzusainkon mintegy háromezren tanultak. Valamennyi párttitkárnak és minden fegyelmi bizottsági tagnak a felkészítését az új követelményeknek megfelelően elvégeztük. Folyamatosan felkészítjük a pártvezetőségi tagokat reszort-feladataik elvégzésére.

Igényesebb oktatás.

nagyobb követelmény

Oktató-nevelő munkánkat igyekeztünk az élethez igazítani, s így mind a nemzetközi élet sokszínűsége, mind pedig belső helyzetünk alakulása hatott tevékenységünkre. Mivel a nemzetközi helyzet bonyolultabb, összetettebb, ellentmondásosabb volt, mint korábban, hallgatóinkban is nőtt az aggodalom. Megkülönböztetett figyelemmel és érdeklődéssel kísérték hallgatóink az SZKP XXVII. kongresszusát, a Szovjetunió belső életében bekövetkezett és kibontakozó változásokat.

A hallgatókat természetesen belpolitikánk, főként gazdasági életünk alakulása foglalkoztatta. Változva a párt politikáját, a XIII. kongresszus döntéseit, egyöntetűen a gyorsabb ütemű végrehajtást sürgették.

Igényesebbé vált az oktatás. A függetlenített és a tiszteletdíjas tanárok felkészültsége gazdagodott, pedagógiai-módszertani kultúrájuk színvonala tovább emelkedett. Szakmailag jól felkészült, tekintélyes tanárok oktatnak. A tanári karban több mint húsz százaléka a tudományos fokozatúak aránya.

A pozitív jelenségekkel együtt sajnos hiányosságok is tapasztalhatók. Így például: nem nőtt, sőt egyes területeken tovább csökkent a tanulás rangja. Mind a tudományos, mind a politikai életünkkel kapcsolatban megszorodtak a kérdések, és ezekre mindkét területen kevés a kiérlelt, követhető és megvalósítható válasz. Ez a helyzet bizonytalanságot, helyenként kétkedést szül. Azt is tapasztaltuk, hogy a nemzetközi és a belső helyzet ingadozásai miatt hibáink, munkánk gyengeségei erőteljesebb megvilágításba kerültek. Gyakran megnyilvánult az aggodalom, hogy az irányítás lassan reagál, nem eléggé rugalmas; sok a formális intézkedés, nem elég szigorú az ellenőrzés. A szocialista normákat sértő magatartással szemben határozottabb fellépésre volna szükség. Sokan vélték úgy, hogy lazult az állampolgári fegyelem, tovább terjed a korrupció, nem csökkent a bürokrácia, növekszenek a munka nélkül szerzett jövedelmek. Mindezek a jelenségek a korábbi időszaktól eltérően jobban irritálják a hallgatókat, fokozzák a türelmetlenséget.

Önállóan gondolkodni

Tovább folytattuk, tartalmában és formájában tovább szélesítettük és gazdagítottuk az intézmény nyitottságát. Ezt a szemlélet, a látókör tágulása, a bensőséges kapcsolatok kialakítása végett tartjuk fontosnak. Meggyőződésünk szerint alapvető politikai érdekről van szó. Az intézmény szelleme, légköre, levegője az új megértésére, elfogadására kell hogy ösztönözze az ide látogatókat, az itt tanulókat. Ez nélkülözhetetlen előfeltétele a mindennapi munkában az új vállalásának, az azért való bátor kiállásnak.

A nyitottság megteremtéséhez, e képesség megszerzéséhez és fejlesztéséhez jelentős segítséget nyújt a marxizmus—leninizmus tanításainak meggyőző oktatása akkor, ha korunk leghaladóbb világnézete nem ismeretek halmazává, hanem a cselekvés vezérfonalává válik, áthatva szemléletmódunkat a gazdasági, a társadalmi folyamatok elemzésében és a gyakorlati munkában egyaránt.

Egy ilyen intézmény — a szó valódi értelmében — annyira lesz nyitott, amennyivel nyitottabbá válnak azok az emberek, akik rövidebb-hosszabb ideig falai között tanítottak és tanultak. Azaz amennyire sikerült gondolkodni, befogadni és a tudás átadására megtanítani, illetve továbbtanítani őket. Ha mind több művelt embert nevelünk, olyanokat, akik képesek az önálló gondolkodásra, a véleményalkotásra, az érvek ütköztetésére, jó emberi kapcsolatok kialakítására.

Nem titkolok célszerűt az sem, hogy a hallgatókon kívül mások is — párttagok és pártonkívüliek, fiatalok és idősebbek — jól érzékeljük magukat intézményünkben. Tapasztalja mindenki, aki itt megfordul, hogy szívesen fogadták, volt értelme eljönni, mert értelmesen, hasznosan töltötte el nálunk az időt. Érzékelje, hogy itt minden az emberért,

szellemi, lelki gazdagodásáért történik.

Ebben a szellemben mintegy ötven hazai és nemzetközi tudományos tanácskozást, konferenciát rendeztünk a múlt tanévben úgy, hogy az alapfeladatok megvalósítását, teljesítését semmi sem zavarta. Sőt inkább hatékonyan segítette a politikai műveltség sokoldalú kibontakozását.

Ilyen volt a hazaiak közül a II. országos MHSZ-filmszemle, a helytörténeti-honismereti kutatás 40 éves helyzetét áttekintő országos tanácskozás. Több nemzetközi tanácskozásnak, világkongresszusnak is helyet adott az intézmény. Egyebek között a KGST bányászati szakbizottságának, a KGST gépipari szakbizottságának. Több mint harminc országból érkeztek hozzánk orvosok a IV. gyermek fül-, orr-, gége-világkongresszusra.

A hazai és nemzetközi rendezvényeken kívül jelentős segítséget nyújtunk az egről Ho Si Minh Tanárképző Főiskolának súlyos tantszerremondja enyhítésében. Naponta hét tantermet bocsátunk a főiskolai hallgatók rendelkezésére reggel nyolctól délután két óráig. A TIT Heves megyei szervezete különböző tanfolyamai délután 5 órától este 8 óráig veszik igénybe tantermeinket. Intézményünkben kapott helyet a Pénzügyi és Számvetési Főiskola salgótarjáni tagozatának kihelyezett intenzív kurzusa. A nyugdíjasok klubja is intézményünkben talált otthonra, miként a propagandisták klubja is.

Az oktatási igazgatóság épületének földszinti aulája egész évben kitűnő lehetőségeket kínál képzőművészeti alkotások kiállítására. Tanítási szünetekben pedig a földszinti előadótermeket alakítjuk át kiállítóteremmé. Ezeknek a lehetőségeknek a felhasználásával az elmúlt oktatási évben intézményünkben egyállandó és több mint tíz időszakos (mintegy 2—3 hét időtartamú) kiállítást rendeztünk. A látogatók száma sok ezerre tehető.

Hasznosítani a tudást

Hisszük, hogy egy ilyen jellegű pártintézménynek — lehetőségeinek értelmes felhasználásával — példát kell mutatnia a központi és a megyei határozatok végrehajtásában is, akár politikai, akár közművelődési természetűek. Ha ezt nem tennénk, tanáraink nemegyszer kerülnének kényelmetlen helyzetbe, ha valamilyik hallgató megkérdézi tőlük: „Az önök intézménye miként szolgálja a sokat hangoztatott célok elérését?” A fentebb leírtak megkönnyítik a választ. Mindezek a rendezvények, a képzés- és a továbbképzés színvonalának emelését szolgálva hozzájárultak ahhoz, hogy az oktatási igazgatóság megyén belül mindinkább betöltsi ideológiai- és művelődésközpont-szerepét.

Sokat dolgoztunk az elmúlt oktatási évben. Hogy mennyire hatékonyan, azt a gyakorlati tapasztalatok mutatják meg. Sikerül-e majd a pártoktatás, a képzés és továbbképzés révén is a korábbiaknál is hatékonyabban megoldani a párt előtt álló feladatokat? Mennyire eredményesek az MSZMP XIII. kongresszusának szellemében tett helyi erőfeszítések? Hogyan sikerült előbbre vinni a szocializmus ügyét? Az ezekre a kérdésekre adott válaszok döntik el oktató-nevelő munkánk hatékonyságát is.

Azt azonban világosan látjuk, hogy az a tetemes szellemi kapacitás, amelyet az elmúlt évtizedekben a párt- és az állami felsőoktatás révén létrehoztunk, még nincs kihasználva. Az állami, a gazdasági életben sem hasznosul kellően szellemi tőkénk. Szeretnénk minden hallgatónkra megtanítani rá, hogy a politika ismeretében, annak szellemében adott helyen, adott feltételek között tudjon önállóan gondolkodni, döntéseket hozni és azokat végrehajtani. A megszerzett tudásnak, a felelősségvállalásnak és a helytállásnak pedig tágabb teret, több megbecsülést kell adni, hogy értékei gyorsan és hatékonyan kibontakozhassanak.

Gondjaink ismeretében — azokat se lebecsülve, se felnagyítva — várjuk az új oktatási évet. Abban a tudatban, hogy van felkészültségünk, tapasztalatunk és bátorságunk ahhoz, hogy az ellentmondásos belső és külső feltételek között járjunk hozzá a párt XIII. kongresszusa határozatainak megvalósításához.

A legfontosabb feltételek adva vannak. Az emberek bíznak a pártban, és bíznak önmagukban is. Politikai, erkölcsi, szellemi erőik gyarapításával ehhez akarunk segítséget nyújtani.

Dr. Vasas Joachim

az MSZMP Heves Megyei Bizottsága Oktatási Igazgatóságának vezetője